

Pamięć.pl - portal edukacyjny IPN

<https://pamiec.pl/pa/kamienie-pamieci-iii-ed/11113,Projekt-Zycie-poswiecic-warto-jest-tylko-dla-jednej-idei-idei-w-olnosci-Zdzislaw-.html>
2023-02-07, 16:44

Projekt: „Życie poświęcić warto jest tylko dla jednej idei, idei wolności” - Zdzisław Broński ps. „Uskok”

1. Bohater projektu:

Kpt. Zdzisław Broński [fot.1] ps. „Uskok”, urodzony 24 grudnia 1912 roku w Radzicu Starym. Od sierpnia 1944 roku pełnił funkcję zastępcy, a następnie komendanta I Rejonu Obwodu AK Lubartów. Od czerwca 1945 r. Broński dowodził wszystkimi oddziałami partyzanckimi i drużynami dywersyjnymi działającymi w obwodzie lubartowskim DSZ-WiN. Otrzymał także awans do stopnia porucznika, a później kapitana. Wiosną 1947 roku „Uskok” w czasie akcji amnestyjnej nie skorzystał z możliwości wyjścia z konspiracji. Zreorganizował oddział oraz objął dowództwo grup partyzanckich na obszarze na północ od Lublina. Największe nasilenie akcji odwetowych oddziałów partyzanckich Zdzisława Brońskiego przypada na lata 1946-47. Od jesieni 1947 roku „Uskok” ukrywał się w kryjówce wybudowanej pod stodołą Wiktora i Mieczysława Lisowskich w miejscowości Dąbrówka (obecnie Nowogród). Dnia 20 maja 1949 roku PUBP w Lubartowie aresztował jego najbliższego współpracownika i współmieszkańca kryjówki Zygmunta Liberę ps. „Babinicz”. Aresztowany Libera poddany okrutnym torturom ujawnił kryjówkę. Dnia 21 maja 1949 r. schron został otoczony przez grupę operacyjną UBP-KBW-MO. Kapitan „Uskok” zginął śmiercią bohaterską, aby nie dostać się w ręce nieprzyjaciela, rozerwał się granatem. Miejsce jego pochówku pozostaje nieznane [fot.2].

2. Autorzy:

Koło Historyczne: Andrzej Górny, Mariusz Brodzik, Grażyna Szymczak, Mariola Wolińska, Judyta Mitura, Adam Dejko, pod kierunkiem mgr Doroty Bułgajewskiej-Muzyki. Regionalne Centrum Edukacji Zawodowej, ul. 1 Maja 82,

Fot.1.W pierwszym rzędzie, czwarty od prawej siedzi „Uskok

Fot.2.Tablica poświęcona Uskokowi

Fot.3. Gazetka okolicznościowa

Fot.4. LEKCJA Z HISTORYKIEM IPN

21-100 Lubartów.

3. Opis podjętych działań:

Informacja o projekcie na stronie internetowej, gazetki okolicznościowe w szkole **[fot.3]**, projekcja filmu o bohaterze z prelekcją historyka BEP IPN Lublin dla uczniów klasy IV technikum **[fot.4]**, konsultacje merytoryczne w IPN w Lublinie z dr. S. Poleszakiem, publikacja działań w lokalnej gazecie „Lubartowiak”, 1 marca – artykuł w gazecie „Lubartowian”, publikowanie działań na stronie internetowej szkoły, utworzenie bloga poświęconego realizacji projektu.

Instytucje i osoby wspomagające realizację projektu:

BEP IPN Lublin – naczelnik wydziału dr S. Poleszak, mgr Justyna Dudek, Dyrekcja RCEZ Lubartów.

4. Wrażenia z realizacji projektu:

Przygotowanie dla nauczycieli materiałów pomocnych w realizacji projektu. Zachęcenie uczniów poprzez przesyłanie materiałów pomocnych im w pracy, w tym książki, broszury.

Liczba wejść: 64019, od Data publikacji 27.02.2013

LUBLIN PANIĄ JUSTYNĄ
DUDEK (1)

Fot.4. LEKCJA Z
HISTORYKIEM IPN
LUBLIN PANIĄ JUSTYNĄ
DUDEK (2)